

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 149 — Štev. 1. — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, TUESDAY AUGUST 1, 1944 — TOREK, 1. AVGUSTA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

RUSI PRED VARŠAVO

V velikih obkoljevalnih lokih se je rdeča armada približala Varšavi na deset milj, berlinski radio pa celo poroča, da armada maršala Konstantina K. Rokosovskega že naskokuje Prago, mestni del Varšave na vzhodnem bregu Visle.

Na 1000 milj dolgi fronti so včeraj ruske armade osvobodile 2140 mest, trgov in vasi. Vse armade so včeraj dosegle naslednje velike uspehe.

Tretja beloruska armada generala Ivana D. Černijahovskega, ki prodira v Vzhodno Prusijo, se je približala velikemu železniškemu križišču Instertburgu v Vzhodni Prusiji na 56 milj in 12 milj do predvojne meje Vzhodne Prusije.

Tanki in artilerije iste Černijahovske armade so vdrla v Kaunas (Kovno), glavno mesto Litve ter so odrezali železniško zvezo z Isterburgom. Nemško vrhovno poveljstvo pa je naznanilo, da je bil Kaunas izprazen.

Baltška armada generala Ivana Bagramiana je zavzela železniško križišče Jelgavo v Letski, 23 milj južno od Rige in naglo drvi proti morju, da odreže pot 300.000 Nemcem v baltških državah. Odrezana je že bila zadnja železnica, po kateri bi se mogli Nemci umakniti.

Armada maršala Rokosovskega, ki stiska železni obroč okoli vzhodnega dela Varšave, je zavzela zadnje tri utrdbe, pred Varšavo. Te utrdbe so: Siedice, 50 milj vzhodno od Varšave; Lukov, 17 milj južno od Siedice, in Minsk—Mozovijevki, 20 milj vzhodno od industrijske Prage, katero loči od Varšave Visla, ki je na tem kraju široka 547 jardov.

Nemška radio postaja naznanja, da se bijejo vroči boji okoli Prage in da Rusi mesto silno napadajo.

Vojno poročilo iz Moskve naznanja, da je rdeča armada, ki je zavzela Siedice, osvobodila tudi Volomin, 10 milj severovzhodno od Prage. Z zavzetjem treh silno močnih trdnjav si je armada maršala Rokosovskega odprla pot za frontalni napad na Varšavo.

Maršal Stalin je v posebnem dnevnem povelju naznanil, da armada maršala Rokosovskega

obkoljuje Varšavo, ki je bilo prvo zavezniško glavno mesto, ki je padlo Nemcem v roke.

Armada generala Černijahovskega, ki prodira v Vzhodno Prusijo, je na 143 milj dolgi fronti v treh dneh napredovala 31 milj in je osvobodila nad 1500 obljubljenih krajev.

Pri Pilvisikiai je severno krilo Černijahovske armade oddaljeno od Isterburga 56 milj, od meje Vzhodne Prusije pa 15 milj.

Rdeča armada, ki prodira proti trdnjavi Avgustovu, ki brani južni dohod v Vzhodno Prusijo, je zavzela Kopeck, 9 milj južno od mesta in 12 milj od meje Vzhodne Prusije.

Berlinski radio naznanja, da se bije bitka za Varšavo v velikem polkrogu šest milj od središča mesta in priznava, da Rusi stiskajo klesče od juga, vzhoda in severa.

NEMCI ZAČEJO VARŠAVO

Ruski vladni list "Izvestija" poroča, da so Nemci že na več krajih začeli Varšavo, kar pomeni, da nameravajo izprazniti mesto, ki je zakrito v oblake dima.

Obilen pridelek volne

Iz Canberra, v Avstraliji prihaja poročilo, da se je sezona striženja ovac, ravno kar zaključila, in da znaša vrednost letošnjega pridelka volne, lepo svoto v znesku 75.000.000 funtov sterlingov, oziroma v ameriških dolarjih \$270.000.000.

Skoraj polovico letošnjega pridelka volne odpade na pokrajino New South Wales.

Lanski pridelek volne v Avstraliji so cenili na 75.500.000 funtov sterlingov.

Prva pastorka anglikanske cerkve

Kot poroča list "Church Times", so bile v anglikanski cerkvi odstranjene vse zapreke, ko je neka mlada Kitajka postala s pomočjo hongkongskega škofa pastorka v neki protestantski cerkvi.

Boji za Florenco

V svojem močnem prodiranju proti Florenci je anglosma armada odbila močan sovražni tančni napad med rekama Pero in Elso južno od Arna.

Na zapadnem koncu italjanske fronte se bijejo zelo vroči boji za Piso. Z gričev v severnem delu Pise skoro neprestano grme nemški topovi.

Skozi celo noč so Nemci razsvetljevali Arno, ki loči Amerikance od Nemcev, da preprečijo ameriški vpad čez reko.

V hudih bojih v Tuskanskih hribih je ves južni breg Arna očiščen Nemcev od izliva pa do Montelupo, kjer se Pesa izliva v Arno. Florenca, proti kateri prodira angleška osma armada, je edino večje mesto pred gotosko črto.

Severno od Montelupo so Nemci zbrali pet divizij, da držijo zadnje hribe južno od Florence in Nemci napadajo z velikimi Tiger tanki Mark VI.

Ponoči so Nemci s tanki in motorizirano infanterijo pridržali v gorsko mestec St. Michele, pet milj jugozapadno od Florence, toda so bili kmalu pogrtani v gore proti severu.

Ob cesti št. 2, ki veže Poggibonsi s Florenco, je osma armada uničila nekaj nemških straž in je zavzela vas Santa Lucia, osem milj južno od Florence in je vjela nekaj nemških padalcev.

Takoj južno od Florence so zavezniški v gorah nad reko Greve bombardirali nemške postojanke v Impruneti. Odbili so nemške protinapade ter dobro utrdili svojo črto na Monte Scallari, deset milj jugovzhodno od Florence.

Vzhodno od Figline, 16 milj jugovzhodno od Florence so se Angleži utrdili v Castelfranco in so na več krajih prebili Figline—Castelfranco cesto.

Severno od Arezza zavezniški polagoma čistijo Nemcev Prato Magno gorsko verigo. En angleški oddelček je vkorakal v mesto L'Apia, kjer ni bilo nobene Nemce.

Ob Jadranu ni mnogo prememb zadnjih 24 ur. Poljaki še vedno naskokujejo ribiško vas Senigallia ob izlivu Mise v Jadran.

Lahi strižejo dekletom lase

Italjani so zelo nejevoljni, ako se italjanska dekleta shajajo z ameriški vojaki in pogosto se zgodi, da pridejo fantje, pograbbijo dekleta, jih odpeljejo in jim porežejo lase.

Italjanski fantje prežijo za voga in če zagledajo kako deklo v družbi ameriškega vojaka, jo odpeljejo na kak miren prostor, kjer ji ostrižejo lase.

Kot poroča list "Il Tempo" se je sinoči nekaj takega dogodilo v zabavnem parku Piazzale Geodio. Ameriški vojaki niso hoteli izpustiti svojih prijateljic in nastal je prepir. Odanih je bilo tudi nekaj strel, toda nikdo ni bil zadet.

Nove oddelitte sladkorja

Spremenjene oddelitte za sladkor za zavode, ki se pečajo z domačim ukuhavanjem marmelad, in sadnih masel, so bile oznanjene pri Uradu za upravo cen.

Novi deleži, ki so prišli v veljavo 14. julija so sledeči:

Za marmelade en funt sladkorja za vsak funt pripravljene sadja, katero uporabljajo.

Za sadna masla: en funt sladkorja za vsak funt pripravljene sadja ali en pint sadnega soka.

Za domače ukuhavanje sadja, v druge namene bo delež sladkorja neispremenjen, to se pravi funt sladkorja za štiri kvarte ali osem funtov pripravljene sadja.

Nemci se bodo kmalu podali

Walter S. White, trgovec v Honey Brook, Pa., ki je dva tedna prej napovedal, da bodo zavezniški vpadli v Francijo 6. junija, pravi, da bodo Nemci v petek 4. avgusta položili orožje.

ZLATI JUBILEJ KSKJ

Preteklo nedeljo je najstarejša slovenska podporna organizacija KSKJ obhajala 50. letnico svojega obstanka.

Iz majhnega početnega drevesčka je vedno rastla in ob svoji petdesetletnici je mogočno drevo. Danes sicer ni najmočnejša slovenska podporna organizacija, pač pa je druga po številu članstva.

Pred petdesetimi leti je bilo sicer le še malo Slovencev v Združenih državah, toda prišli so do spoznanja, da se je treba zavarovati proti kakim nezdodam bodisi pri delu, ali kje

6 nemških divizij razbitih v Normandiji

Včeraj so Amerikanci s tanki zavzeli Avranches na zapadnem koncu fronte v Normandiji. — Z zavzetjem tega srednjeveškega obzidanega mesta so Amerikanci odstranili prvo izmed dveh ovir, ki sta na poti v Britanijo.

Nemci poročajo, da imajo Amerikanci na tem mestu 620 tankov in da se razvija največja tankovna bitka ob obali pri St. Michelu.

Prva ameriška armada generala Omarja N. Bradleya ima sedaj svoje oporišče v Avranches ter potiska dalje čez reko See, druga angleška armada generala Miles C. Dempseyja, ki prodira od Caumonta, pa je napredovala devet milj proti jugozapadu in je prišla v stik z vzhodnim krilom ameriške armade. Ameriška in angleška armada skupno obkoljuje nemško armado okoli Tessy-sur-Vire, 10 milj južno od St. Lo.

Torigny-sur-Vire, 6 milj jugovzhodno od Tessy-sur-Vire, je bil zavzet včeraj.

Avranches je bil zavzet šest dni po močnih ameriških naskokih in ameriška armada je

napredovala 38 milj od Lessaya, od koder je pričela svojo ofenzivo.

Nemci se na celi fronti v Normandiji umikajo in včeraj je bilo vjetih 4500 Nemcev. Odkar se je sedanja ofenziva pričela pred enim tednom, je bilo vjetih 10.500 Nemcev.

Ko ameriški tanki ropotajo proti jugu, stoje Francozi ob cestah in pozdravljajo Amerikance ter jim prinašajo cvetja. En ameriški tank je šel v boj z vrtnicami na stolpičih, na koncu velikega topa pa je bil obsečen venec cvetlic.

Med ujetniki, ki so bili zajeti pri Avranches, predstavljajo največje mešanice narodov. — Med njimi so Mongoli, Tataři, Turkomani, Georgijani in Rusi. Stari so od 14 do 40 let. Vse so Nemci vjeli na vzhodni fronti in so jih prisilili, da so stopili v nemško armado.

Amerikanci v Novi Gvineji

Ameriški vojaki so se izkrcali pri Sansaporu na severnem koncu Holandske Nove Gvineje, od koder so od Filipinov oddaljeni še 600 milj. Zasedli so tudi bližnja otoka Middleburg in Amsterdam.

General MacArthur je sporočil, da v nedeljo Japonci niso opazili ameriškega vpadu in nudi so le prav majhen odpor. Vpad je Japonce popolnoma presenetil. Pri tem je MacArthur premenil svojo taktiko. Mesto, da bi bojne ladje najprej bombardirale japonske postojanke, so prišle bojne ladje v bližino Sansapora in so takoj odposlale vojaštvo v izkrcevalnih ladjah. Japonci vsled tega izkrcavanja niso takoj opazili.

Izkrcavanje so ščitili aeroplani in topovi z bojnih ladij. Z zavzetjem Sansapora so končane operacije na Novi Gvineji ter je v popolni posesi Amerikancev. Z Nove Gvineje so ob začetku vojne Japonci ogrožali Avstralko. Na otoku je osamljenih 15 tisoč Japoncev okoli Manokwari. To je že šesto izkrcanje na Novi Gvineji od 22. aprila, ko je MacArthur zavzel Hollandijo

in Aitape.

Sansapor je zelo pripraven za ameriška oporišča in od tam bodo aeroplani lahko bombardirali Filipine.

Kar je še ostalo Japoncev na Tinianu v Marianas otočju, jih pokončujejo bojne ladje.

Amerikanci imajo na Marianah pet velikih letališč, od koder morejo bombniki poleteti nad Filipine.

Delavske vesti

Štrajk v Cincinnati končan

Iz Cincinnatija, O., se javlja, da je bil štrajk službenecv, ki so zaposleni pri Wright Aeronautical Corp., in katerih je bilo skoraj 7000, koncem minolega tedna končan. Stavkarji so člani organizacije United Automobile Workers (CIO.) Zahtevam štrajkarjev se je ugodilo.

Konec štrajka v ladjedelnici mesta Perth Amboy, N. J.

Iz Perth Amboya, N. J., se javlja, da je štrajk delavcev, ki so zaposleni v tamošnji ladjedelnici, ki je last New Jersey Shipbuilding Corp., takorekoč končan, kajti od 2300 štrajkarjev, vrnilo se je včeraj na delo 1500 delavcev.

Imenovani štrajk ni bil odobren po umji, h kateri spadajo službenici imenovane družbe in njihova unija jim je celo svetovala, naj ne prično s štrajkom in tako preprečijo delo za vojno mornarico. Toda kljub temu so delavci ostavili delo, kot protest proti "postopanju raznih nadzornikov napram delavcem v ladjedelnici."

\$25.300.000 odškodnine za odpoved izdelovanja nadaljnjih vojni potrebščin

Splošno znano velikansko podjetje International Harves-

Vroči boj v Bosni

Radijska postaja Svobodna Jugoslavija je sporočila, da se bijejo zelo vroči boji v Bosni in Črnigori okoli Andrijevice, katero so včeraj zavzeli Titovi partizani.

Nemci zbirajo močno armado v Drnisu za svoje operacije v predelu med Splitom in Sibenikom.

En sovražni oddelček je bil razbit na cesti Karlovac-Ogulin.

V Slavoniji so veliki boji z Nemci in ustaši, ki kmetom kradejo žito po polju. Uspešno ofenzivo so partizani pričeli v gorah, 30 milj severno od Beograda.

Poljaki v Moskvi

Ministrski predsednik poljske zamejne vlade Stanislaw Mikolajczyk in vnani minister Tadej Romer sta včeraj dospela v Moskvo. Prišla sta, da se z maršalom Stalinom in vnanimi komisarjem Molotovom sporazumijo glede rusko poljske meje.

Imela sta že konferenco z ameriškim poslanikom W. Averell Harrimanom in angleškim poslanikom sirom Archibald Clark Kerrom.

Rusko časopisje ni objavilo ničesar o njunem obisku, toda nevtralni opazovalci vidijo v tem dobro znamenje za poravnavo vseh spornih vprašanj med Rusijo in Poljsko.

Romer je bil zadnji poljski poslanik pri ruski vladi in ko so bili diplomatski odnosi prekinjeni, je bilo rečeno, da Rusi proti Romerju osebno nimajo ničesar.

Nov angleški poveljnik na Pacifiku

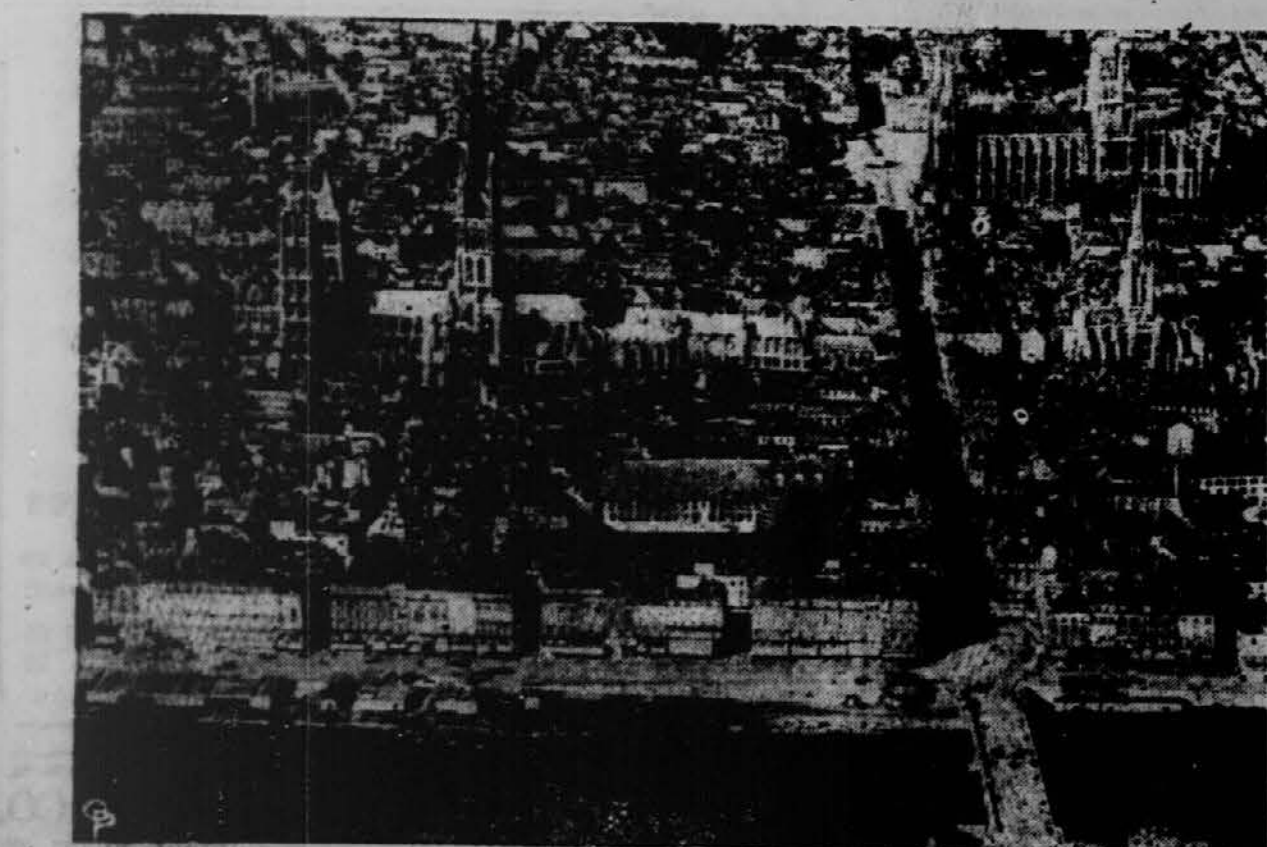
Angleška admiraliteta je naznanila, da je bil dosedanji poveljnik domačega brodograjskega admirala sir Bruce Fraser imenovan za poveljnika vojnega brodograjskega na Daljnem Istoku. Angleški informacijski urad pravi, da je angleška vlada s tem jasno pokazala, kako veliko važnost polaga na vojno z Japonsko.

ter Co v Chicagu, Ill., je ravno kar dobilo lepo svoto v znesku \$25.300.000 od zvezne vlade in sicer kot odškodnino za izgubo pri nadaljnem izdelovanju vojni potrebščin, katerih ne bode treba sedaj izgotoviti. Imenovana družba je imela z vlado pogodbo za izdelanje vojaških tankov za skupno ceno v znesku \$217.000.000. Vsled sedanjega vojnega položaja, je pa vlada razveljavila to pogodbo in sicer predno je bilo omenjeno delo izgotovljeno.

To pomenja, da bode par tisoč delavcev iskalo delo pri drugih podjetjih.

Delavci, ki so na počitnicah, dobe \$1.500.000 plače

General Electric Co., v Schenectady, N. Y., naznanja, da je sklenila povečati svojim službenicem plače, katere dobivajo, ko so na počitnicah, in sicer za skupno svoto \$1.500.000. Službenici imenovane družbe so člani organizacije United Electrical and Radio Workers Union. Delavci, ki delajo več, kakor 40 ur na teden bodo dobivali v nadalje počitniško plačo na podlagi faktičnih delovnih tedenskih ur, ne pa na podlagi 40-urnega dela na teden.

Zavezniški padalci so se spustili okoli zgodovinskega francoskega mesta Rouena, ki leži 87 milj severozapadno od Pariza.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Stok, Treasurer; Joseph Lapina, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
514 WEST 13th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OBLI LETO VELJA LETA ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN CANADO
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 514 WEST 13th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1343

Nemčijo je treba streti!

(Nadaljevanje.)

Po vojni bo sicer Nemčija razorožena, toda kdo more reči, da bodo Amerikanci, Rusi in Angličje v prijateljskem sporazumu, da drže Nemčijo za vedno razoroženo? Nemci bodo vedno mislili na to, kako se bodo mogli zopet oborožiti.

Nemški generalni štab, ki predstavlja mnenje nemškega naroda, se bo kar hitro odločil, da preneha z vojevanjem, uvidevši, da more samo izgubiti, ne pa dobiti.

Toda dokler bo Hitler vrhovni gospodar Nemčije, se Nemčija ne bo podala. Hitler hoče zmagati, ali pa pasti. In če pade, je pripravljen tudi celo Nemčijo potegniti s seboj v pogubo.

Nemški narod, kakor tudi nemški generali se bodo pričeli tresti strahu in bodo mislili na predajo, kadar bodo zavrnili armade priče korakati po nemški zemlji in prva bo rdeča armada, ki bo prestopila nemško mejo. In Nemci se Rusov boje bolj kot Amerikancev ali Angležev, ker vedo, da Rusi niso pozabili na nemška pustošenja in grozodejstva v Rusiji. Oni dan, ko bodo Rusi stopili na nemška tla, bo padla morala v nemški armadi in v nemškem narodu.

Nemčijo pa je treba poraziti čimprej. Nemci namreč računajo na to, čim dlje bo trajala vojna, tem več ljudi v sosednjih državah bo pobitih in po vojni bo Nemčija navzile porazu imela še vedno več prebivalstva kot pa njene sosedje.

Foslušajmo generala Ottona von Stuepnagela, ki je, kakor je poročal New York Times 12. marca, 1944, govoril:

"Kaj nam je mar začasen poraz, če smo uničili toliko moške sile in materiala v sosednjih deželah, da smo pridobili gospodarsko in številno premoč, ki je večja, kot je bila leta 1939? Zavzetje sveta bo zahtevalo še marsikatero stopnjo, poglavito je, da nam vsaka stopnja prinese večjo gospodarsko in industrijsko moč, kot pa jo imajo naši sovražniki. Ko smo nabrali velike množine vojnega plena, ko smo oslabili dve generaciji moške sile naših sosed, in ko smo uničili njihovo industrijo, bomo v boljšem položaju za osvajanje čez 25 let kot pa smo bili leta 1939."

In Stuepnagel dalje pravi, da se Nemčiji ni treba nič bati miru in če bo še tako strog in trd, kajti veruje, da bodo zavezniški vedno razdvojeni in needini.

Feldmaršal Gerd von Rundstedt, ki je bil vrhovni poveljnik v Franciji, ki ga pa je Hitler odstavil, ker ni preprečil zavezniškega vpada v Francijo, je vojaški akademiji v Berlinu nedavno poslal naslednje svoje mnenje:

"Uničenje sosednjih narodov in njihovega bogastva je neobhodno potrebno za našo zmago. Velik pogrešek leta 1919 je bil, da smo obvarovali življenje civilnega prebivalstva v sosednjih deželah, kajti za nas Nemce je potrebno, da nas je dvakrat toliko, kot pa prebivalstva v sosednjih deželah. Zato moramo uničiti najmanj eno tretino njihovega prebivalstva. Edino sredstvo je podhranjevanje, ki je boljše kot pa strojnica."

In von Rundstedt je delal tako, kot je rekel. Nemčija je premišljeno izstradovala Evropo, ko je odpeljevala moške v nemško sužnost, jih poslala v prisilno delo, kjer stradajo in izgubljajo svoje življenske sile. Število tujih delavcev v Nemčiji znaša po raznih cenitvah okoli 10,000,000. Oni, ki so ostali v svojih deželah, trpe veliko pomanjkanje, ker so jim Nemci odnesli ves živež. Posebno trpe otroci, ker ne dobivajo zadostne hrane. Ljudje umirajo in to je bil namen nemške pošasti: uničiti najmanj tretino vsakega sosednjega naroda.

Vsled tega postopanja Nemcev v podjarmljenih deželah bo zasledeno ljudstvo komaj še moglo prenesti eno leto. Zato je neobhodno potrebno, da zavezniški porazijo Nemčijo že to leto.

Nekaj malega o Kapitalizmu

Napisal za "Glas Naroda" - M. K.

Pod označbo kapitala umevamo vse one vrednote, posebno gotovino v denarju, katere potrebuje podjetnik za začetek razvoja in vzdrževanje svojega podjetja. Povdarjamo gotovino, ker industrijalec si more za denar nabaviti skoraj vsa sredstva.

Namen vsake industrije je seveda dobiček.

Kapitalizem je toraj vporaba kapitala in s tem združenega dela za dobiček. Vsak gospodarski sistem je kapitalizem. Kapital je namreč potreben za vsako industrijo, za vsako podjetje.

Imamo tri sisteme kapitalizma: Privatni in državni kapitalizem ter nemški kartel.

Privatni kapitalizem je gospodarski sistem, po katerem se država in njene podrejene upravne enote izključujejo od vse trgovine in industrije, pa pa ima po tem sistemu vsak posameznik za se ali v družbi z drugimi pravico vlagati svoj denar v vsako po zakonu dovoljeno podjetje v svrhu osebnega dobička.

Ta sistem vlada pri nas v Ameriki in širom sveta izven Rusije.

Državni kapitalizem pomeni poddržavljenje ali socializacijo kapitala in vseh ekonomskih vrednot, bodisi da so v neposredni ali samo posredni zvezi z državnim gospodarstvom. Vsa dobiček državnega kapitalizma se steka v državno blagajno za korist cele države. Ta sistem imenujemo tudi komunizem, ali bolje rečeno, državni socializem.

Tretji sistem kapitalizma je kartelski sistem, ki je prišel do posebne veljave v Nemčiji že za časa cesarstva, posebno pa se je izkazal za vlade Hitlerja, ker on si je izbral kartel za svoj kapitalistični sistem. Kapitalizem kartela ima svoje obrise v političnem kartelu za časa železnega kancelarja Bismarcka. Takrat so se bile namreč nekatere nemške politične stranke združile na podlagi posebnega dogovora v svrhu medsebojne obrambe proti tsemogočnemu kancelarju. Ta dogovor so imenovali kartel. Enako so se združile nekatere nemške sosedne industrije potom posebnega dogovora v svrhu medsebojne pomoči v skupno organizacijo pod imenom kartel. Medsebojna pomoč je obstajala v tem, da so odstranile konkurenco ter s skupno močjo zavzele ne samo domača, ampak tudi mnogo tuja tržišča. Nabavljale so si surovine skupno. Potom dogovorov z enakomislnimi tajimi industrijalci se je kartel hitro vdomačil na tujih tleh. Javno in tajno je nakupoval delnice v tujih podjetjih; večsi, kjer ni bilo drugače, je podkupoval domače državničke ter se tajno vtihoval v dežele. Tako predvsem v Južni Ameriki.

Seveda nam je pač jasno, zakaj je Hitler tako lahko prodiral na Francosko, v Avstrijo, Čehoslovaško, Poljsko, Rumunsko, Jugoslavijo in Bolgarsko; zakaj je našel tako zaslonbo v Turčiji. Jasno nam je tudi, zakaj je Argentina tako neznajna. Kamor je prišel, tam je našel tvornice in železnice pripravljene zanj.

Bog ve, če bo to poglavje nemške in domače izdaje nad prebivalstvom sploh kdaj podrobno opisano. S kartelom je seveda prodiral tudi nemška sila, pred vojno z rožljanjem orožja in grožnjo, med vojno s puško in kanonom.

Tipalke nemškega kartela so se pred vojno že stezale na ozemlje Združenih Držav, in ni prav očitno, česa te vezi od takrat popolnoma popustile. Nekateri pravijo, da ne.

Poedine nemške industrije in tuje, ki so se mu pozneje priključile, so se znanprej ohranile svoje istovetnost, dasi je kartel povsod kazal enotnost organizacije. Kdor se mu ni hotel pridružiti, je bil vničen, kdor se mu je pridružil, je žel bogate profite. Kartel obstaja še vedno naprej. Nevarnost je, da bo ostal tudi po raskosanju Nemčije.

V kartelu je skoraj vsa nemška finančna in industrijska moč. Dokler bo ta ostala nedotaknjena, bodo Nemci nosili glavne pokone, in Nemčija bo v so razmeroma kratkem času zopet vstala obnovljena, in sorazmerno z drugimi narodi, ki so še več trpeli vsled vojne, politično in vojaško enako nadkrljujoča druge, kakor pred vojno.

Nobere nevarnosti bi ne bilo v tem pogledu, ako bi se računili glede kartela ob sklenitvi miru delali javno, da bi videli, vedeli in razumeli ves svet. Toda te račune bodo delali finančni izvedenci, ptiči istega perja s kartelom. Bojim se, da bo malo tega prišlo v javnost, ker javnost se ne briga za številke in račune. Angleški in ameriški finančniki bodo hoteli imeti po vojni gospodarski red v Evropi. Tak red bo najlažje in najprej vzpostavljati, če bodo pustili kartel na krilnu evropskega gospodarstva, kakor je bil pred vojno. Osebe bo seveda malo zamanjano, novi obrabi se bodo pokazali, zver pa bo ostala ista kakor prej. Največji zločinci nad bodočnostjo sveta bodo ti isti diplomati, ki bodo kaj takega dovolili. Če se bo to zgodilo, bo kmalu za tem prišel potop.

Hitlerjevi pajdaši so si baje pridobili vse polno delnice pri kartelu, saj jim je sam Hitler rekel: Postanite bogati! Kartel je v Nemčiji v pogledu svojega gospodarstva isto, kar je državni kapitalizem v Rusiji. Kartel ima polnomoč, prosto roko, dela kar hoče. Razlika je samo ta, da se dela v Rusiji po obstoječem zakonu, v Nemčiji protizakonito. Kartel razpolaga z vsemi pravnimi in javnim imetjem nemškega naroda, v kolikor je potrebno za vojno. Dohotki se večini, država plačuje dobro. Profit gre v kartelove blagajne in v žep njegovih delničarjev — v Rusiji pa v državno blagajno.

Tu vidimo nacističko izlago nad lastnim narodom: v Nem-

RAZGLEDNIK

VARŠAVA

Vsa pota starodavnih zavojevalec so vodila od zapada proti iztoku in naobratno, vedno preko Varšave, — in tako je tudi bilo tekom sedanjih svetovne vojne. Varšava je bila tekom minulih stoletij nekako središče vseh vojnih pohodov, toda kljub temu, da je bila čisto krat razdejana, je vedno postala obnovljena in vedno bolj krasna. V sedanjih vojni so nemški barbari Varšavo tako razdejali, da je le malo ostalo od pred vojno prekrasnega mesta. Ko to pišemo, je Varšava zopet središče vojne v istočni Evropi.

Zadnja bitka za Varšavo se je pričela z 27 dni trajajočim obleganjem mesta, ko so naciji prekoricali poljsko mejo leta 1939. Naciji so tedaj takoj pričeli z bombardiranjem mesta, in dne 6. septembra v imenovanem letu, je poljska vlada ostavila glavno mesto republike, in bežala v zamejstvo. Toda poljska posadka je ostala v mestu in tudi močanstvo, katero je vojaštvo potom radia pozvalo, naj skuplje varnostne järke. Dne 9. septembra so Nemci pričeli mesto obstreljevati z velikimi topovi, in mesto je bilo popolnoma obklojeno dne 13. septembra. Tri dni kasneje so Nemci poslali v mesto svoj ultimatum, toda meščani in vojaštvo se niso hoteli podati, in šele dne 27. septembra je Varšava kapitulirala.

Tekom obleganja so Nemci pobili 60,000 civilistov, in rani-li 100,000 nadaljnjih prebivalcev. Polovica hiš, katerih je bilo tedaj v Varšavi, je bilo najmanj popolnoma ali pa saj deloma razdejanih.

Varšava je postala glavno mesto Poljske leta 1550. Leta 1655 so mesto zavzeli Švedje, ki so ostali na Poljskem do leta 1666, oziroma leto dni, ko so Poljaki mesto zopet osvojili. Leta 1792 so Švedje mesto zopet zasedli, toda naslednjega leta je prišlo med Poljsko in Švedsko do sklenitve miru.

Leta 1764 so Varšavo osvojili Rusi, kateri so se pa ob prvi delitvi Poljske morali umakniti; mesto so potem Rusi leta 1794 zopet osvojili, in leta 1794, oziroma pri zopetni delitvi Poljske, je Varšava postala prusko mesto.

Napoleon je osvojil Varšavo leta 1806 in naslednjega leta je Varšava postala neodvisna vojvodina. Leta 1809 so zavzeli mesto "avstrijanci", ki so o-

stali tamkaj le od aprila do junija imenovanega leta, na kar je postala Varšava zopet neodvisna.

Leta 1913 so Rusi zopet osvojili mesto in so ostali tamkaj do leta 1915, ko so mesto zavzeli Nemci.

Po razsulu nemške vojske v letu 1918, vstanovili so Poljaki svojo lastno vlado in tako je Varšava postala glavno mesto Poljske in ostala kot tako, do sedanje svetovne vojne, početkom katere je zamejna "vlada" Poljske pobegnila v inozemstvo. Kakor znano, so Poljaki, oziroma zastopniki poljskega naroda, ki so ostali doma, s pomočjo svojih ruskih bratov ustanovili pravo vlado, ki zastopa narod kot tak, ne pa le prošle poljske "zlahčice", oziroma znane izkoriščevalce preprostega naroda.

Note

za

KLAVIR

ali

PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezero
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrto
- * Oj, Marička, poglaj
- * Barčica
- * Mlad kmetec
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana marelja
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Kadar boš ti vdrat bel
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine

25 ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI
za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

ŽIVI
IZVIRI

Spisal IVAN MATIJOČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lisno v platnu vezani

Cena \$2

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBL.
COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Narodni svet

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All
Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00

STANE SEDAJ \$3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuharstvo in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo —
UNITED STATES
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.

Ignac Muscili:

JE VOJSKA

V veliki meri ima vojska res velik učinek na produktivnost in v gotovih ozirih tudi na kvaliteto blaga. Toda še v večji meri se ji pa vse pripisuje in elementi, ki so z nami tudi v mirnem času, imajo na široko odprta vrata, da skubijo in goljufajo v imenu vojne, ter si trpajo žepa s krvavimi groši, ki jih trgajo iz žepov ljudi, katerih sinovi se bore po zemeljski obli za boljši svet.

Za vsakega goljufa in za vsakega prefriganca pride prav izgovor: "zdaj je vojska, si lahko zadovoljen, da to dobiš!" In če pojmaš, da je drago, ti spravi v tako stanje, da bi te bilo kmalu sram, ker si odprl usta.

Ko kupiš čevlje za otroke, jih plačaš z dobrim denarjem in daš zanje več, kot pred vojno; čez en teden je pa otrok bos. Podplati so bili iz papirja, ko se pritožiš, pa dobiš odgovor da je vojna. Ali se vragom ne zdi greh, ko tako skučijo!

Videl sem pralni stroj, za katerega je gospodinja plačala sto dolarjev, stroj ni deloval; pritožila se je; prišel je popravilja; račun okrog štirideset dolarjev. Stroj je bil garantiran za eno leto. Zakaj potem račun, ker del stroja ni zmožen delovati pravilno. In to so vedeli, predno je bil stroj postavljen na trg. Kljub temu so ga postavili na trg in vrgli ničvredno blago v naročje konzumenta, za mnogo višjo ceno, kot je bilo mogoče kupiti dobro blago pred vojno. Vsemu temu je kriva vojna; seveda po njih mnenju.

Amerika je navajena na zapeljive ure. Vojaki in otroci, ki izstopijo iz šole, ljubijo darila take vrste. Pronašajo se je, da so prodajali stare ure, neočistene in zaprašene, da izvečejo denar iz žepov. In vsemu temu je kriva vojna.

Če ti nalije štiri in pol galone petroleja, v pet galon posodo in ti to iznajdeš, je vsemu temu kriva vojna. Takoj po prvi svetovni vojni je bila moda, da so moški nosili svilene srajce; menda zato, da se je japonska iznebila velikih zalog svile. Takrat je svilen srajen stala okrog šest dolarjev. Danes pa taka iz bombaževine skoro toliko stane. Slamnik je stal okrog tri dolarje, dočim jih danes prodajajo za vse mogoče cene, ne glede na kvaliteto.

Zenske obleke, ki so se prodajale od štirih do osmih dolarjev; iste so sedaj po cenah, ki se merijo po tem, kako daleč hočeš slediti v trgovino. Vsaka skupina oblek ima malenkostno višjo ceno; in malenkostno višja ceno pomeni, par dolarjev pri kosu. Vojna je kriva vsega tega in če bi jo ne bilo, bi pa morali kaj iznajti.

In če danes, ko prodajajo takimenoenovano "viktori" robo, lahko računajo skoro dvojno ceno, kaj bodo pa potem storili, ko pride pravo blago. Ali bo potem podvig zopet na mestu? In če bo; kakšen podvig?

Tolikokrat slišimo, kadar se gre za stavke, da delavci niso patrijotični. V vojni, stavk ne more nikdo z radostjo gledati. Posebno ne onih v obrambni industriji, ker fantje, ki so odšli na meje mnogih dežel, ne smejo biti prepričani sami sebi, brez orožja, dokler orožje odloča, o usodi nas vseh. Toda pri vsem tem, bi se moralo pogledati za kulise, kjer se dogaja drama domače fronte. Ta drama se dogaja med nami in v največji meri na koži tistih, katerih svojci se bore za nas in ob enem za tisto sodrogo, ki skubi in muči, kot krava na sosedovem zelniku, kjer je rastlina vedno boljše kot doma.

Ko pridejo fantje in možje domov, ne bodimo nič preveč presenečeni. Če bodo hoteli odgovor na marsikatero vprašanje. Slišali bodo na svoja lastna ušesa in videli na svoje lastne oči, kako koljufiva je bila propaganda, ki je hotela služiti razdvajanju. Dobili bodo izpraznjene denarnice pri svojih družinah. In na vprašanje, kam je šlo? — bo marsikateri prst pokazal kam. Danes so na široko odprta vrata izkoriščevalcem, dobičkarjem in drugi taki golazni, toda prišla bo ura, ko bodo hoteli odgovore na gotova vprašanja.

In zna biti, da bodo prišli do prepričanja, da delavstvo ni strajkalo iz ljubezni do strajka, ampak iz potrebe, da se obdrže pri življenju.

OSMA OBLETNICA DEKRETA

TRGOVSKE MORNARICE

Graditev ene največjih svetovnih mornaric, trgovskih mornaric, za invazijo Francije se je začelo pred osmimi leti, 29. junija, 1936, ko je bil odobren dekret trgovske mornarice, je dejal vice-admiral Emory S. Land, predsednik Pomorske komisije na osmo obletnico tega zakona.

Ameriška trgovska mornarica je bila po tem zakonu znana odgovoriti izzivu Osiščenih napadalec. Na to tretjo vojno obletnico dekreta, nadaljuje ameriška trgovska mornarica s svojo dobavo mož, tankov, pušk, municije in opreme na bojišča — je dejal admiral Land.

Pomorski komisiji pripisuje, da je "razvila floto ki lahko služi kot morská in vojaška pomoč v slučaju vojne ali narodni skrajni potrebi, in "da sestoji iz najboljših opremljenih, najvarnejših in najbolj pripravljenih vrst ladij, zgrajenih v Združenih državah, ki jih upravlja izvežbano in izurjeno osebje."

Izjava, ki jo je dal pred kratkim Leo T. Crowley, Znanjki ekonomski upravitelj, kaže kako ogromno delo je morala trgovska mornarica opraviti tiste mesece pred otvoritvijo Osvobodilne borbe.

Od 1. januarja do 1. aprila tega leta je bilo prepeljano 230 tankov in 6,900 drugih motornih vozil na teden iz Združenih držav k zavezniškim silam. V en desetdesetih dneh je bilo skupno prepeljano 3,000 tankov in 90,000 drugih vozil vsehvi tančne rušile, kamjone in jeepe.

"Precejsen del teh prepeljav je šlo v Anglijo," kakor pravi

Mr. Crowley. "Velike nmožine so šle tudi na Daljni Vzhod in na pacifiška pozorišča za vojno proti Japonski, sovjetom za vzhodno fronto in pa v Sredozemska pozorišča."

Nemogoče bi bilo pripeljati te tako življensko važne stvari, ki pomenijo življenje in smrt zavezniškim silam, in ker ladja ne more jadrati brez popolne posadke, lahko en sam mornar zadrži ladjo in tako tudi važni tovor za vojno fronto.

Da so se mornarji zavedali svoje odgovornosti je pokazalo velikansko število prijav v tednu invazije za vrnitev na morje. Nekateri mornarji so bili tako željni, da bi bili pri začetku invazije, da so, kakor pravijo, se izognili vožnji domov iz Anglije in se vpisali na trgovske ladje, ki so bile aktivno udeležene pri invaziji.

V svoji izjavi je Odbor sporočil industriji, da bodo nadaljevali z prilagojenjem bonusov v skladu s spremembami v vojnem risku dokler bo sedanji spopad trajal.

Predstavniki operatorjev in zvez, ki so prisostvovali sestanku 6. junija 1944, so podpisali sporazum, ki je znan kot "Osnovna isprava," ki je bil izvršen 19. decembra, 1941.

"Ispravna Osnova" zagotavlja, da bo odbor ustanovil bonuse za vojni risk v splošno in v vojno zavarovalnico za vse mojstre, častnike, in mornarje, ki so zaposleni na ladjah Združenih držav. Možje, ki bi se radi vpisali v Trgovsko mornarico naj se obrnejo na najbližji "United States Employment Office."

FOTIČ BO ROGOVILIL

Bivši jugoslovanski poslanik Konstantin Fotić, ki se je sicer izselil iz poslanstva, pa je še vedno v Washingtonu, je izjavil, da je bil v Srbiji postavljen Osrednji narodni svet, ki sestoji iz pristajev generala Draže Mihajlovića in je nasproten vladi, ki jo je nedavno sestavil dr. Ivan Šubašić. Fotić je rekel, da bo v Jugoslaviji nastala državljanska vojna, ako bo dr. Šubašićeva vlada kaj časa ostala na krmilu.

Narodni svet, ki trdi, da zastopa večino srbskega in slovenskega (?) naroda, je zboroval od 20. do 23. julija v srbskih gorah, da postavi svoje stališče z ozirom na Šubašićovo vlado. Na zborovanju v januarju je Narodni svet imenoval generala Mihajlovića za poveljnika vseh oboroženih sil.

Narodni svet je ponovno zardil svojo zvestobo do kralja, toda je dodal, da si pridržijo svobodo, da ukrene vse, kar je najbolj potrebnega za obrambo narodnih in državnih pravic, ako bo kralj obdržal vladro dr. Šubašića. Fotić je rekel, da bo prav gotovo prišlo do državljanske vojne, ako se nasprotje med obema strankama še poveča.

Fotić pravi, da Šubašićeva vlada nima pravega zastopstva vseh jugoslovanskih strank, temveč se samo opira na partizansko gibanje maršala Tita, ki ne predstavlja večine jugoslovanskega naroda. Izjava osrednjega narodne-

sveta pravi, da Šubašićeva vladavskega naroda, temveč more samo še povečati notranji razdor in spor. Odbor dalje izjavlja, da je pripravljen nadaljevati vojno ob strani zavezniškov do končne zmage. Nato zagotavlja kralju Petru II. in Karadžordjevi kraljevski hiši svojo zvestobo in udanost.

KONCENTRACIJSKA TABORIŠČA

Mnogi izmed nemške mladine med 12. in 15. letom kažejo proti-družabne znake, za kar so poslani v gestapovska taborišča, da jih tam "vzgojijo" ali pa če potrebno "likvidirajo", — poroča britanski radijo iz Stockholma, kar so slišali v Uradu za vojna obvestila v Washingtonu.

Britanski obvestilo pravi, da so do sedaj ustanovili pet taborišča za "proti-družabne" mladeniče in mladenke. Ti so dobili pooblastila z odlokom, ki ga je podpisalo več nacističkih ministrov kakor tudi Himmler. Pravijo, da so taborišča pri Moringenu blizu Hildesheima; Tri so za dečke, in dva za dekleta.

Nek članek iz gestapovskega lista "Deutsche Polizei" je bil citiran od dopisnika BBC:

"Ena posledica vojne je nagibanje mladne tvoriti skupine, katerih člani zelo kmalu postanejo anti-hitlerjevi mladeniči, in v nekaterih slučajih postanejo celo sovražni narodni

socialistični filozofiji, in navsezadnje se poskušajo izvrševati kaznjiva dejanja."

Članek v Deutsche Polizei je dodal, da so proti-družabni otroci navadno v večjih mestih. Ko so enkrat obsojeni v enega teh taborišč, starši teh otrok navadno ne morejo dobiti teh otrok ven.

"Njihovim očetom ne pove, če njihovi otroci zapadejo," je dejal dopisnik BBC. "Njihove matere protestirajo zastonj proti mogočemu mučenju ali pa celo likvidaciji od gestape."

Narastek zločinstva med nemško mladino, ki je bila prej zelo priljubljena pri Gestapu, pripisuje dopisnik BBC dejstvu, da morajo otroci delati preko svojih moči, in so fizično izrabljani do skrajnosti.

— ONA.

GINJIVO CERKVENO OPRAVILO

V ponedeljek, 31. julija, je bila v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi cesti v New Yorku pogrebna sv. maša za slovenskega vojaka Valentina Kobilca, ki je 21. junija v boju za demokracijo in svobodo človeštva dal svoje mlado življenje na bojni poljani v Franciji.

Nas župnik Rev. Pij Petric je bilo opravilo uredil tako, da je bilo kar najbolj ganljivo. Pred obhajilno mizo je iz mahu napravil grob, na gorenjem koncu je stal navaden lesen krž, na katerem je visela vojaška čelada, za križem pa se je bočila velika veja, da je zgle dalo, kot da je grob poleg grma; na grobn je bil položen velik venec s trobojnico, čezenj pa je bila položena puška.

Ko sta prišla, oče in mati padlega vojaka, je mati glasno zajokala, kot je zagledala grob. Sv. maše se je vdeležilo mnogo ljudi in celo več kot ob nedeljah. S tem so pokazali, da so občustvujejo z žalostnimi starši, da ne more zastopati jugoslovski sta izgubila svojega edinega. Sv. mašo zadušnico je služil Rev. Petric z asistenco, dva duhovnika pa sta pri stranskih oltarjih brala črno mašo.

Velicasta Povest
velikega moža in
velikega bojavnika!

Svetovno zanimiva povest, ljubezen in doživljaji! 200 prizorov, ki ne bodo nikdar pozabljeni... nastopa 12,000 igralcev... in zveni s 87 priljubljenimi pesmimi!

Darryl F. Zanuck's
WILSON
in Technicolor

Ignac
ALEXANDER KNOX
GERALDINE FITZGERALD
RUTH NELSON
VINCENT PRICE

CHARLES COBURN
THOMAS MITCHELL
SIR CEDRIC HARDWICKE
WILLIAM EVTHIE
MARY ANDERSON

Pod vodstvom
HENRY KING

Spisal za film LAMAR TROTTE

SVETOVNA PREMIJERA

ROXY

7th Avenue in 30. mesta, New York

DANES ZVEČER OB 8.
Nepretrgane predstave se pričenejo jutri. Vstop ob 9. zvečer.
Noben sedež rezerviran.

on the Roxy stage...
FRED WARING
and
HIS PENNSYLVANIANS
With augmented company of 100
In a Stirring Musical Salute

Vse opravilo je bilo tako gignjivo, da je prav vsakdo jokaval, ali pa saj imel rosne oči.

Vsakdo je čutil globoko sočutje za užaloščena starša.

NABIRAJTE KNJIGE.

V raznih vojaških taboriščih tako v Ameriki kot po drugih deželah je mnogo Slovencev, ki so prisiljeno služili v italijanski ali nemški armadi in so bili njeti ali na italijanski ali na ruski fronti. Vsi bi radi brali slovenske knjige, povesti, romane, itd. Vojaske kurat je tu

di naprosil za molitvenike, ker ujetniki žele tudi te imeti.

Kdor ima tedaj kak se rabljen molitvenik, ali kako knjigo, ki jo je prebral, pa je ne potrebuje več, naj pošlje na naslov: Rev. Pij Petric, 62 St. Marks Place, New York. Knjige, četudi obrabljene, pa ne smejo biti raztrgane, temveč cele.

Mislite na te reveže, ki žive po vojaških taboriščih in bi radi imeli knjige v slovenskem jeziku ter pošljite, kar imate in več ne rabite!

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenec v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdržene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihove sije in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako so je izrazil veliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

St., ulica ali Box St.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTABRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ČITATELJEM je znano, kako se je vsa potrkalo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki omislujejo redno dopušljanje Nata, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če je mogoče, vnaprej plačano naročnino. **ALI NE BI OBRNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES** in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

PROKLETA

:: Spisal EMILE RICHEBOURG ::
 Iz francoščine prestavil J. L.

(88)

"Ali bodete delali?"
 "Obljubim vam."
 "Dali mi boste svoj naslov, če bi vam imel kaj naznaniti?"
 Mladenec zapiše svoj naslov na list svoje beležnice, Mardoche pa ga vtakne v žep. "O tem času, ko boste v Parizu, hodem delat za vas in za Blanche-o!"
 "O hvala, Mardoche, hvala!"
 "Kdaj odpotujete?"
 "Jutri. Moj rednik, Jerome Goš, me je obiskal. On me ljubi kakor svojega otroka. Povedal sem mu vse: o Blanche-i, o vas, o svojih starših."
 Mardoche priklina. "Dobro ste storili. Ne pozabite Blanche!"

"Njo da bi pozabil, njo, ki je cilj mojega življenja, da celo moje življenje?"

"In vaša obleka, ki je ostala pri ovčarju?"
 "Pojdem po njo, kakor hitro me vaše pismo zopet pozove le sem. Imam, hvala Bogu, druga oblačila, sicer bi moral hoditi v ovčarski opravi; aš bi bil čuden v njej! Ovčarjevo obleko sem prinesel s seboj v tej culici. Saj ste tako dobri, Mardoche, ter ovčarju vrnete oblačilo? Recite mu, da ga zahvaljujem."

"Dobro; vzamem culico s seboj, ko pojdem na pristavo."
 "In če se na seaulonski pristavi kaj prigodi; kaj ne Mardoche, potem mi..."

"Potem vam bom pisal."
 "In gospodični porečete..."

"Da jo ljubite, da zmerom nanjo mislite, in da se povrnete."

"Z Bogom torej, Mardoche! Na svidenje! Kajne?"
 "Da, na skorajšnje svidenje!"

Prijatelja se objameta ter razideta. Leon jo udari proti Saint Irenu, a Mardoche se spusti na svoj kamen. Prišel je jokati.

Leon mu ni bil nič povedal o pismu stare Marijane. Njegov rednik mu je bil nasvetoval, naj berača za zdaj to važno skrivnost še zamolči.

Ko pride Leon domov, najde Goša, ko je čistil oblačila svojih "malih umetnikov." Rigolo in Pavliha sta slonela pri kamini ter se ljubko nasmehljevala drug drugemu.

"Teh moja navzočnost ne moti!" izpregovori Leon.
 "Nu, kdaj odpotujete?" povpraša Goš.

"Jutri."
 "Prav! In pojutranjem bova že v d'Artefeuille-u."

"In potem v Parizu."
 "Pismo je tukaj zate. Kmalu bi bil na to pozabil!"

"Pismo!" vzklikne Leon iznenaden.
 "Saj razen Mardoche ne ve nihče, da tu stanujem!"

Vzame pismo ter ga brzo odpre.
 Pogleda na podpis.

"Blanche!" zakriči.

In samega veselja je skakal po sebi kakor norec! "Ona mi piše! Ona mi piše!..." je uka! Njegovo srce mu je živahno bilo, sreča ga je omamljala! Naposled se toliko umiri, da lahko pisano bere. Glasilo se je tako:

"Častit gospod!"

"Obljubila sem vam odgovor, in dolžna sem vam ga že zaradi čutov, ki jih gojite zame!"

"Da sem srečna in bogata in da imam pravico koga ljubiti: hotela bi posvetiti svoje življenje vam, čegar blago srce sem spoznala, vam, kojemu zaupa moje srce!"

"Toda jaz nisem niti srčna, niti bogata; nimam pravice, da bi koga ljubila."

"Vedite resnico: častiti gospod, Vi sami izvedite resnico: jaz nisem hči Jacques Mellierova! Moj oče se zove Jean Renaud, in to ime, katero morda poznate, me loči od Vas... za vedno!"

"Z Bogom! z Bogom! Pozabite malo Blanche."

Pismo pade iz mladeničev rok.

Nesrečnik prebledi ko zid, krč ga zvije ter zadošno hrope se zgrudi na tla. Goš mu skoči na pomoč ter ga vzdigne na stolico. Leon ni bil v onesvesti, le krč ga je strašno tresel; ko pa je napad minil, se je razjokal mladenič bridko. Goš poklekne pred njega, boža ga liki otroka ter poišče na vse načine da bi ga tolažil. Nesrečnik je še zmerom drgetal, kakor da je v smrtni borbi.

Goš vzame pismo ter ga prebere. Bil je sedaj sam kakor uničen.

"Blanche!" kliče mladenič kakor iz sebe. "Blanche! ona naj bi bila hči Jean Renaudova!... Njegova hči... njegova hči! O Bog! hči morika mojega očeta! Gorje meni, gorje meni! Izgubljena je zame, izgubljena na vekov veke!!..."

Hipoma pa skoči pokoncu kričeč, blagutajoč se. Njegove oči so se preobračale kakor divjaku.

"Kaj sem li storil življenju!" zahrope. "Kaj sem li storil svetu! Kaj sem li storil Bogu!... Sem li proklet? Sem li proklet!!" zavpije ves besen.

Goš ga objame z obema rokama ter jokajoč pravi: "Otrok moj, otrok moj, bodi miren! Saj jaz sem tukaj, tolažil te bom! Otrok moj, otrok moj!..."

(Konec II. dela.)

(Nadaljevanje sledi.)

Izšla je nova knjižica koristnih pojasnil za vojake in njihove družine

Dobrodelna ustanova Odbor za Javne Zadeve v New Yorku, je ravnokar natisnil knjižico od 32 strani z naslovom "Podatki in pojasnila za moše in žene v vojski." Iz te knjižice vojak lahko izve kaj mora narediti ako njegova žena pričakuje otroka, ako mu posojilnica preti da bodo njegovi družini odvzeli ledenico, kako napraviti testament tako da bodo oni, ki so ostali doma oskrbljeni, kako prebiti dopust in kam iti na počitnice, in še mnogo drugih takih raznih podrobnosti in pojasnil, katere vojak tolikokrat išče in ne more najti.

Ta knjižnica, katero je pripravil Dallas Johnson, je natisnjena zato, da bi se možem in ženam naše vojske pomagalo odstraniti skrbi, ki bi jih imeli radi svojih domačih problemov, tako da bi se lahko popolnoma posvetili svojemu važnemu delu za vojno zmago. Vojak in njegova družina na ta način izvedo ne samo katere so njihove pravice in dolžnosti, temveč tudi kako jih morejo izkoristiti.

Vojakom se svetuje ako, kako in kdaj naj si poskrbijo pravnškega nasveta; kako naj uredijo svoje posle tako, da jih bo lahko tudi njegova družina opravljala dokler je on odsoten, kaj mora znati o takih stvareh kot so dolгови, pogodbe, takse, zavarovalnina, ter pisanje testamenta.

Mnogo je stvari, katere možje in žene v vojski bi imeli pravico dobiti, ako bi le znali vprašati za njih. Posebno se poudarja, da vojaki morejo dobiti mnogo stvari mnogo ceneje kot drugi navadni državljani. Lahko

dobijo zavarovalnino za manjšo ceno, ter plačajo na železnica za krožno potovanje samo za pot v eni smeri. Celo kurze na vsesiliških lahko vzamejo dokler so v vojski, in celo plačajo samo polovico šolnine kot drugače.

V tej knjižnici je tudi vse polno nasvetov o tem kako se vojakova družina vzdržuje z denarjem, ki ga dobi, v teh dneviskih cen. Navaža se kako je treba kupovati hrano, oblačila, domače potrebščine, ter kako iskati stanovanje.

Del te knjižnice nosi naslov "Ako se vam kaj zgodi." Tu je povedano, kaj bo storjeno za vojaka ali njegovo družino v slučaju nesreče, ako je ranjen, zasujen, ali umrje. Vojakom in njihovim družinam se navaža, kako je treba vlagati zahteve, tako da dajo čim manj opravka in da ne delajo nepotrebnih težkoč.

V zadnjem delu knjige, ki se imenuje "Ko zapustite vojsko" se govori o podpori za veterane, o mogočih povojnih priložnostih za nadaljno izobrazbo, in o važni nalogi iskanja dela, ter ponovno uvrstitvi v civilno življenje.

Pojasnila v tej knjižnici na žene in može iz naše vojske so bila podvržena natančnem pregledu, tako, da je vse kar je tam povedano zares točno. Ta pamflet je 92 po vrsti v seriji knjižic za širšo javnost, in se dobe za deset centov. Izdal jih je Odbor za Javne Zadeve iz New York, 30 Rockefeller Plaza, New York 20, N. Y.

(FLIS - Common Council.)

ZA JUGOSLOVANSKE OTROKE

Še nikoli ni jugoslovanski narod pretrpel tako težkih izgub in dolžnost Jugoslovancev v Zdr. državah je priskočiti na pomoč svojim bratom v domovini.

To pot želimo obrniti pažnjo posebno na jugoslovanske otroke. Stotisoči so zgubili svoje starše, zgubili so streho in domače ognjišče, so izpostavljeni gladi in zanemarjenju, nezgodam in nevarnosti. Ti otroci že četrto leto, posebno v krajih težkih borb, živijo kakor gonjena zverjad, tavajo po gozdovih iščejo zatočišča in zaščite. Četudi so ti otroci pogosto primer hrabrosti, požrtvovanja in nacionalne zavesti, so njihove duše preplašene, zmešane, strahovane in zgrozene. Po osvobojenju bo treba posebne nege, da si bodo izčeili rane, ki jih jim je zadala surova sovražnikova okupacija, in se bodo pripravili za normalno življenje v svobodni in srečnejši očetnini.

Kaj bi mogli ameriški Jugoslovanci storiti za te mlade mučenike? — Kaj ne bi mogli že sedaj poduzeti korake in začeti zbirati obleke, čevlje, šolsko opremo, manjše muzikalne instrumente, opremo za razne sporte?

Za sedaj se ustavimo pri zbiranju šolske opreme, godbenih instrumentov in opreme za razne sporte. Sedaj je konec šolskega leta in naši otroci v tej srečni napredni deželi mečejo proč mnogo stvari, ki jih prihodnje šolsko leto ne bodo več potrebovali. Zbirajmo varčno sledeče stvari: papir, peresa, evinčnike, ravnila, čestila, zemljevide, risalne potrebščine in drugo in pripravljajmo "šolske pakete" — school kits — za jugoslovanske otroke. Naj naše pridne in podvzete žene, v katerih živo gori zavest, da pripadajo jugoslovanskim narodom, ki so zadivili svet s svojim junaštvom in samozatajevanjem, naj si one stavijo za na-

logo, da sestavijo zavitke iz stvari, ki jih njihovi otroci nič več ne potrebujejo, za otroke v Jugoslaviji. Kolikim potrebam bi bilo zadoščeno, kolikim otrokom koristilo in koliko veselja narejenega.

Važno in zelo nujno je, DA ZAČNEMO TO AKCIJO TAKOJ, ŽE TE DNI. Na tisoče jugoslovanskih otrok je že sedaj v begunstvu, v tujini, po taboriščih v Egiptu in Italiji. Zanje so takoj bili ustanovljeni šolski tečaji, toda pri prvih korakih se je pokazalo pomanjkanje in najnujnejših in najosnovnejših šolskih potrebščin. POHITIMO IN POŠLJIMO JIM VSE ČIMPREJE. Srečni smo, da moremo izvršiti svojo dolžnost do svojega naroda.

Upamo, da se bodo odbori naših žen, v vsakem kraju, vsi naši krajevni odbori kakor tudi vse naše organizacije udeležili tega dela in začeli z nabiranjem takoj. Vse nabrane predmete je poslati na Združeni odbor južno-slovanskih Amerikancev, (United Committee of South-Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.), ki bo poskrbel, da jih pošlje na pravi naslov.

Združeni odbor južno-slovanskih Amerikancev.

HARMONIKE

NAPRODAJ
 Kromatične 120 basov in ene 12 basov Lubasove, 3—4 vrstne nemške novega in starega izdelka. — JOHN KERN, 6723 St. Clair Ave., RR, Cleveland, 3, Ohio. (8—1, 2, 3)

DELO DOBE:
 ŠIVALKE NA STRIP FELT
 Vprašajte pri:

LEGIS HAT CO.
 28 West 38th Str., (3rd floor)
 NEW YORK CITY
 7—31, 8—1, 2

DELO DOBE:
 ZENSKO za čiščenje pisarn, lahko delo, Tedenska plača \$20.25. Vprašajte na: 615 Madison Ave., New York City. So ba 700, vhod iz 33. ceste.

(7—21 do 8—)

Mnenje o dogodkih v Nemčiji

Stockholm, 24. julija. (ONA) Piše Karl Frahm. — Mogoče mi je podati svarjenje od nevojaških podtalnih krogov v Berlinu kar se tiče tekočih dogodkov v Nemčiji:

"Ne res, da je to revolucija generalov, to je novi 30. junij. Večina umorjenih generalov in častnikov je bilo zajetih v spanju, nevedoč kaj se dogaja. Veliko povesti, ki se tičejo delovanja generalov in, ki sedaj krožijo naokoli v tujem časopisu, prihaja od Goebbelsa."

Vest tudi pravi, da so berlinski podtalni pristaši pričakovali "hitro razpustitve" sledeč Himmlerjeve preventivnim ekskurzijam.

Berne, Švica, 24. julija. (O. N. A.) — Spisal Bert Wyler. — Diplomatski krogi poročajo, da zahteva zunanji minister Joachim von Ribbentrop nove vdavnostne izjave Hitlerju od vseh nemških zastopnikov v inozemstvu.

Von Ribbentrop tudi izsiljuje čestitke od satelitskih držav, ki se niso izrazile svoje sreče ker je Hitler ušel nevarnosti.

Tukaj se je izvedelo, da so imeli skrivne sestanke preko konca tedna v Bukarešti in Sofiji. V obeh prestolnicah so imeli javne mirovne svečanosti, in nobena vlada se še ni odzvala Ribbentropovemu pozivu za obnovenje vdavnostne obljube ozišću.

Medtem ko prevladuje prepričanje, da ima Himmler položaj trdno v rokah v Berlinu, se pa širijo novice o poročilih, ki pripovedujejo o mirovnih sestankih v Karlsruhe, Mannheim, Freiburg, Constance in več manjših krajih, večinoma v zelo bombardiranih krajih. Poročila pravijo, da so bili sestanki sklicani od municijskih in okrožnih delavcev.

Poročila govore o Muenichu, nekoč središče nacijskega giba-

nja, sedaj kot o središču "proti-gibanja". Tajna radio postaja je delovala včeraj na valovni dolžini Muenicha, a glas je bil zaduščen s motnjami. Vlaki prihajajo v Basel tri do šest ur prepozno in skoro prazni. Vlakovodje se sklicujejo na zračne napade.

DAROV ZA SANS IN JPO-SS.

Uprava "Glasa Naroda" je včeraj odposlala na Urad Sansa v Chicago, Ill., znesek \$12.50, ki ga je prejela in sicer od:

Mr. Fred Sartory, Welfare Island, N. Y., \$10.,

Mr. Joe Kaluza, Rixford, Pa., \$2.50.

Na JPO-slovenska sekcija v Chicago, Ill., pa znesek \$9.50, katerega je prejela od:

Mr. Jacob Leskovitz, Bessemer, Pa., \$5.—,

Mr. Jos. Kaluza, Rixford, Pa., \$2.50, in

Mrs. H. Skerjanc, Republic, Pa., \$2.00.

Vsem darovalcem prav iskrena hvala.

Uprava "G. N."

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
 IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
 v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING
 COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

KNJIGARNA
 Slovenic Publishing Company
 216 West 18th Street
 New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Felgel	15 Suneški invalid
Spisal Silvester Koluntik	28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec
2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj	17 Vojnimir ali poganstvo in krst
Spisal Josip Ogrinec	29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golin
3 Andrej Ternovo
Spisal Ivan Albrecht	18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško	30 Potopljeni zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann
6 Pregarjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman	19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar	31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič
8 Pravljice
Zapisal H. Majar	25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli	32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovec
12 Frank Baron Trenk
Po rasnih virih napisal Gjurd Panduric	26 Denar
Dr. Karl Engle — Poslovenil Dr. Albin Ogris	33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.	Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!	34 Antingone
(Igra) Poslovenil O. Golar
14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Koluntik	35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole	36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
	Kar je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omisliti več zbir, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.	38 Tončkove sanje na Miklavžev večer
(Igra) — J. Erbenkita F. Rojc

Kupite en "extra" bond ta teden!